

РАДОВА РАДА

Триденний тиждень передплачу на 1918 рік.

9 міс.	8 міс.	7 міс.	6 міс.	5 міс.	4 міс.	3 міс.	2 міс.	1 міс.
—	—	—	—	—	—	18 р.	12 р.	6 р.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доводиться прикладати стару адресу). На повертання авторам рукописів належить прикладати марок, також на злитокки відмовки, ітакже відмовки друкуватимуться в „Літ. огляді“.

Адреса редакції 2 кольтори:
У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.
Телефон редакції 64-80. Почт. скринька № 373.
ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.
Виходить щодня, окрім понеділків і днів після великих свят.

Умови друкування оголошень:
На 1 сторінці: 2 карб. 25 коп.
На IV „ 1 „ 20 коп.
за 1 рядок в 1 шпальці за кожний ряд.
Особам, що шукають праці за оголошенням, потрібно в 3 рядки в 1 шп. 1 руб. 20 коп. за 1 ряд.
Частота відправки від 10-5 год. дня.
Ціна окремого 25 в.
№ у Києві
В провінції і 25 в.
на вонзанах

№ 34. П'ятниця, 15 (2) березня 1918 року. № 34.

ТРОЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ.
„УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР“.
Сьогодні 15-го (2) березня у п'ятницю: ран. **Наталка Полтавка**, вечір. **НАТУСЬ**. 16-го ран. **НАЗАР СТОДОЛЯ**. 17-го ранок: **ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ**. **ЗАВЕДЕ У НЕВОЛЮ**. Не гарт синалось як жадалось. 18-го **БУРЛАКА**. Готується до вистави „КРИЛА“ Л. Старичкої Черняхівської. Поч. ран. 12 год. веч. 6 год.

Олександрівський 2-й ГОРОДСЬКИЙ ТЕАТР Олександрівський театр. Дирекція М. Садовського.
Сьогодні 15-го (2) березня у п'ятницю: **Про що тирса шелестіла**. тр. на 5 д. 16-го **НАЙМІЧКА** др. на 5 д.

Південно-руське товариство заохоти хліборобства і сільської промисловости
Київ, фундуклівська № 46.
пропонує:
Городне і квіткове насіння випробованої схожости.

Канцелярія міністерства внутрішніх справ
оповіщає урядових осіб, представників громадських установ і громадян, що прийом у міністра внутрішніх справ в будинку міністерства (Інститутська № 40) що дня, опріч свят, по справах офіційних для урядовців і представників громадських установ від 12 до 1 години; для громадян від 1 до 2 години; прийом у товарища міністра по справах адміністративно-політичних в такі ж години, в тім же будинку; товарища міністра по справах загальних та ісповідних в такі ж години в будинку Башковська № 4; у товарища міністра по справах земельного і міського самоврядування, по справах біженецьких, державного опікування, страхування в такі ж години, в мешканні по Лютеранській вулиці № 32.
Директор канцелярії міністерства приймає щодня опріч свят, від 1-ої до 2 години в будинку міністерства, директори департаментів міського і земельного самоврядування, біженецького, страхування і державного опікування в ті ж дві години, в мешканні по Лютеранській вулиці № 32. № 6 телефоні:
в будинку міністерства внутрішніх справ № 8.
в мешканні по Лютеранській вулиці № 55-47.
в мешканні по Балківській вулиці № 3-60-1

Київська Міська Управа
оповіщає конкурс на посаду головного бухгалтеря Управи. Платня 9000 карбов. в рік. Заяви з приложенням curriculum vitae, доказом праці і референціями направити на адресу Управи до 25 (2) березня с. р.

Київ, 15 березня 1918 р.
Легкою до- Жалістю, як по прав- рою. ді казати видовище ув- ляв із себе народній міністр фінансів на тих нарадах, які скликав у справах фінансовій та цукроварства... Слухати влучну критику по суті й відповідати або погрозами або дитячим блькотанням, або мовчки сидіти чи тикати навіть—це не значить з міністерською гідністю поводитися у відповідних справах. І жорсткою правдою висить у повітрі не опротестоване обвинувачення одного з членів наради: „коли за старого режиму можна було говорити, що коло стерня власті стоять люди економічно неосвічені, то тепер це люди економічно цілком неграмотні“. Тільки на віщо було це ту неграмотність при ядню демонструвати?... Адже можна ж хоч без того прилюдного поворічка обійтися...
Ми повинні очевидно помрияти- чя з тим, що наш випадковий міністр фінансів, як і його колеги, про фінанси саме нічогошенько й не знає. То може він хоч у сусідньому відомстві—в судовому, в сфері своєї спеціальности, поведеться інакше, може хоч там виявляє досвід і знання і так, потрібні керманічеві такої великої й важливої парості народнього життя? На жаль, і тут бачимо теж жалістні, коли не вживати прирішних слів, вдовіща.
Ось перед нами два папери адресовані судовим установам, за підписом міністра юстиції. Один наказує, щоб усіякі оповістки, вивіски та інші зроблені українською

під сукно до крапчик часів? Але з другого боку, на віщо й складати грізні накази, коли й одна дорога—під сукно?
Один спритний урядовець похльсь хвалився: „звезить—акusherом буду“. Наші йдуть слідом цього урядовця: звелено—фінансистом чоловік зробився, звелено—судовими справами орудує, звелено—за дипломата крутить... За все вони беруться, усе роблять нічого не бояться й наперед чим не опінуються. Легка це дорога... Але наслідки з такої ріжносторонности не тільки жалістні виходять: тут не сама переводна паперу, а вія же дорогий тепер,—але й дискредитування нової власті, тієї самої української держави, за для якої ніби це все робиться. І найгірше, що паюве міністри, видимо, навіть не розуміють, що вони роблять, і яке ламача кидать під колеса тієї самої українській державі, та ще тоді коли треба б дорогу перед нею промітати...

Небезпечна неспішність.

Кому здавався неврозумілим, загадковим та несподіваним похід австрійського війська на Україну, через Поділля й Херсонщину до Одеси, той може знати пояснення в позавчорашньому числі „Нової Ради“ в телеграмі австрійського „Кореспонденту“ Бюра. Виявляється, що австрійська армія Бем-Ермоли рушила на Україну не з своєї ініціатици чи австрійського уряду,—одновісильні представники української держави, виходить, самі про те просили. В цих записках єсть повна аналогія до того, як і за яких обставин була покликана на Україну німецька армія, тому в оцінку самого факта заперення зараз не будемо виходити, а тільки спинимось на деталях, які мають проте чимале значіння.

Отже представники нашої держави, які покликали австрійське військо на допомогу чи на всю роботу для бору бою з більшевиками, були такі: 1. Українська мирова делегация (Левитський, Любинський, Северюк) тільки прохала австро-угорську делегацию про наступ австрійського війська „в окол ці, що сусідають із Охтишкою Галичиною“. —2. Український комісар підільської губернії од імени всього українського населення.—3. Представник міністра закордонних справ.
Таким чином бачимо, що й центральна власть, і власть місцева, і представники парламенту покликали австрійське військо, і як люди в повній мірі відповідальні, зробили це, певне, на якихсь умовах. Навіть коли б вони самі про це не подумали, ці умови мало їм поставити австрійське правительство. Однак доі про це не маємо ніякого офіційного повідомлення, оповіщення чи пояснення. Значачиши, що це дивно, і сумно, і небезпечно, муємо самі пещукати потрібного пояснення про умови. Воно єсть в телеграмі „Кореспонденту“ Бюра.

„Німецьчина і Австро-Угорщина примушені серед теперішніх, ще не зовсім сконсолідованих відносин української держави самі подбати про добування потрібних їм продуктів і інших матеріалів, які їм дружна держава дає до розпорядности“.
Ступ і виступає у всій силі невеличка деталь наших умов з центральними державами. Гратися словами не можна, і ршуче не дається зрозуміти, чим досі наш уряд не виявляє жадности, що не в ділі значить, що по умови центральні держави мають одержати від України таке-то число пудів хліба. А вусне, що центральні держави маюти владу на уряд має дами?

Не штука вгадати, що наш уряд не в силі зібрати в населення належного по умови харчу, і тому німецьке й австрійське військо мусть своє взяти. Але чом про це мовчять наше правительство? Чом воно в числі інших оповіщень, які годяться розвінчувати „на видому місці“ не розіслало досі й такого, в якому сказало би, про що ж саме воно умовилось із німецьким урядом і що має право роботи на Україні німецьке військо?

Це справа високого значіння. Адже доходить уже звістки, що німецьке військо бере в селян харч і худобу і що селяне чинять оружний опір. Хто ж у цьому винен? Невже німецьке військо, яке ні допомагати, ні прилетювати з нами голодне не зможе і не хоче? І не вже селяне, які нічого не відаючи стоять в обороні свого, ще не соціалізованого майна і збіжжя?

Слово за урядом. Відповідальність на йому. Чом же досі цього слова не чути? І хто власне має відповідати за небезпечну неспішність становища?

3 газет та журналів.

В справі „Народня Воля“ в передоризису. Вій статті під заголовком „Пекучання“ осужує критичку діяльности теперішнього кабінету. На мейшости автор статті не дивується, бо йні ідеали, мовляв, мають дуже мало силівного в трудящих українських масах.
Колж ж подбавою „критиком“ в сучасних обставинах повного розвалу відсутности людей, вказовик і якихсь пробитих шлях в та напружений політичний атмосфері займаються українські політики кола, то ачого іншого, крім політичної безглузности в одних випадках, і захоплення привабливим духом міністерських портфель в других—тут вбачати не приходиться.

Річ зовсім не в тому, що теперішній кабінет безсилний поставити на колеса і виступити в лід державний апарат тридцятилітньої держави за 7 днів свого нормального існування.
Згодимся на хвилину, що теперішній кабінет робить менше, ніж треба. Але тоді треба також згодитися, що й кабінет складений противоприродно з представників такої партії торішнього світу, як скажемо, соціаліст-федераліст, безумовно зовсім нічого не зробить. З сучасним кабінетом звязаний все-ж таки мировий договір, зміцнення української незалежности, очищення половини України від більшовицьких бан і ряд законів та розпоряджень величезної принципіальної важности.
А що дали попередні кабінети, крім прихвату знаменитої „інструкції“ і знапомства з петроградськими міністерськими перелітми? Там-же блискуче була представлений теперішній претендент на ту роботу, котру вони не змігли робити в більш сприятливих, ніж сучасних, умовах. Правда, говорити без пуття й крам вони змігли. Але й тільки.

Як раз тепер і ставиться питання про співробітництво національних мейшостей з нами, бо відітговування таких же громадян Української Республіки, сепарація од того, що аросебля з народним тілом, що здається творити не гірше, коли не краще, ніж ми—звляється для нас величезною небезпечкою.
Про портфель не раз виснажалося, що натаяк на гонитву за нами—це палляча як два гострі кінці: можна ж говорити, що привабливий дух портфель не дає есерам їх відустати з рук. Але й одна з теперішніх опозиційних партій власті на себе не бере.

І „Народня Воля“ має рацію, коли каже, що кабінет, складений з соціаліст-федералістів нічого не зробить.
Ми не вже казали, але ж ніхто не каже зараз „Вся власть ердекам“, а кажуць—вся власть коаліції партій Центральної Ради та людей згатиан, серед яких нехай есери назвть мати-муть більшість, коли можуть знайти людей.
Первизвака кабінету усе-таки не рекомендуємо, бо кабінету Голубовича

ча вилуче тивади нічати налагоже- ні справи. За сім днів нормальної роботи теж слід дати справку, що нормального існування і роботи тепер нема і давно вже не було. А фактично кабінет Голубовича працює аж з 22 січня.

В справі кризису.

Настрій серед с.-д.
Як українські, так і російські с.-д. та „Буд“ не мають зараз охоти до власті. У всяким разі українські с.-д., як кажуть, не возьмуть на себе формування нового кабінету.

Соціалісти-самостійники.

Серед соціалістів-самостійників теж є недоволення кабінетом В. Голубовича. Вважають, що головном надю його являється невідлий персональний склад. Як би новий кабінет справді складався на основі коаліції партій Центральної Ради, то соціаліст-самостійники могли б дати од себе скілька кандидатів. Як людей придатних до провду в державних справах вони називають С. Шелухина (мін. юстиції), проф. Е. Тимченка (мін. освіти), полк. Балбачана (військової справи).

Становище есерів.

Судачи по „Боротьбі“ знати, що есери глибоко розраді вані, чі ками голодомоска й розмовами про кризис. Вони вбачають в виступах проти кабінету В. Голубовича змову поміркованих та реакційних елементів, а що ці останні просто мовчать, то зраховують в один гурт і соціаліст-федералістів і соціаліст-самостійників. На ділі, як нам добре відомо, ніякої змови нема не тільки між мітінгачами реакціонерами, але й між українськими партіями. Соціал-демократи та „Робітничя Газета“ в справі організації власті виходили з одних мотивів, а наша газета з інших. Ті й другі зійшлися на думці про соціалістичне коаліційне міністерство.

Що ні есери, ні есефя не шукають пор фелів свідчать досить авторитетні заяви тої й тої партії, що ні одна з них не возьметься організувати уряд з більшістю членів своєї партії.
Але розкол і розклад серед есерів, який почався давніше, а збільшився з прихвату харківського подарунку народних комісарів („взривсь П. Р. изнутри“) тепер одбавляються на настрою членів партії. Кульмінація розвитку і зросту партії вже минула і прийшла, як і скрізь по партії, втома і апатія, нових завдань партія собі не ставить, вичерпавши майже всю програму-максимум,—тому напад на теперішній кабінет викликають серед членів партії скоріше емоції, ніж теоретично-обгрунтований опір.

Рада Народніх Міністрів.

Від Народнього Міністерства Освіти.
На Україні powstało багато шкільних гуртків, в яких навчається на українській мові.
Брав шкільних підручників, дається великі відлуги, що й було причиною великого застою в освіті в зарекам і національного почуття.
Зо всіх усюдів надішляли проханя в Міністерство Освіти в справі заготовлення підручників, але політичні та технічні обставини не дали змоги це діло вестити в життя.
Міністерство Освіти склало вказану шкільну комісію, якої завданням є подбати про підручник на слідуючий шкільний рік, стежити за працею видавництва та розвляти зміст надрукованих уже підручників.
Видавничя шкільна комісія звертається тому до всіх добрих учителів, яких на серці лежить народня освіта та допомоги їй у цій важкій праці

